

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Viite: lausuntopyyntö OM 1/471/2014, 4.3.2015

Kuluttajaviranomaisten toimivaltuudet

Viestinnän Keskusliitto kiittää ministeriötä kuluttajaviranomaisten toimivaltuuksia selvittäneen työryhmän mietintöä (11/2015) koskevasta lausuntopyynnöstä ja toteaa näkemyksensä seuraavaa:

1. Liitto tukee Elinkeinoelämän Keskusliiton ja Suomen Yrittäjien esittämää eriävää mieltäpidettä mietintöön. Mietinnössä ei ole esitetty riittäviä perusteluja sille, että kuluttajaviranomaisten toimivaltuuksien lisääminen olisi tarpeellista, etenkin kun nykyisten toimivaltuuksien riittävyttä ei ole johdonmukaisesti arvioitu ja kun kuluttajansuojan nykytilaa voidaan pitää eurooppalaisessa vertailussakin erittäin hyvänä.
2. Markkinointiviestinnän kannalta on olennaista, etteivät kuluttajaviranomaisten valtuudet kieltojen määräämiseen ole ristiriidassa perustuslaissa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa turvautun sananvapauden kanssa.

Sananvapauden kannalta on ongelmallista, jos viranomaisille annetaan valtuuksia määrätä ilmaisuihin tai ilmaisutapoihin liittyviä kieltoja ilman tuomioistuimen käsittelyä. Lähtökohtana lainsäädännössä on oltava, että sananvapauden rajat määrittelee ja sananvapauden väärinkäytön sanktioi tuomioistuin. Mikäli kuluttaja-asiamiehen kielto jäisi tällaisessa tapauksessa pysyväksi ilman erillistä markkinaoikeuden käsittelyä, poikettaisiin tästä periaatteesta. Sananvapauspunnintoja ei ainakaan yleisesti voida pitää asioina, jotka eivät olisi lain soveltamisen kannalta huomattavia (kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain 10 §:n merkityksessä).

Toimivaltuudet eivät myöskään saa ulottua median journalistiseen sisältöön, silloinkaan kun journalistisen sisällön itsessään voidaan katsoa toimivan osana mediatuotteiden markkinointia, kuten lehtien kansissa ja kansijulisteissa.

Tässä suhteessa on asianmukaista, että kuluttajansuojalain 1 ja 2 §:n hyvän tavan vastaista markkinointia koskevat säännökset on mietinnössä rajattu 18 §:ään ehdotetun aluehallintoviraston valvontatoimivallan ulkopuolelle.

Viestinnän Keskusliitto ry

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja

Viestinnän Keskusliitto edustaa aikakauslehtien, sanomalehtien ja kirjojen kustantajia, painoalan yrityksiä sekä televisiotoimijoita. Työskentelemme kilpailukykyisen, yhteiskuntaa vahvistavan suomalaisen media-alan puolesta. Vaikutamme lainsäädännön ja työehtojen kehittämiseen aktiivisella edunvalvontatyöllä. Toimintaamme ohjaavia arvoja ovat jäsenyytyväisyys, asiantuntemus ja yhteistyö. Viestinnän Keskusliiton jäseniä ovat Aikakauslehtien Liitto, Graafinen Teollisuus, Sanomalehtien Liitto, Suomen Kustannusyhdistys sekä televisioalan yritykset MTV Oy ja Sanoma Media Finland Oy.

Lisätietoja lausuntoon liittyen antavat tarvittaessa:

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja
valtteri.niiranen@vkl.fi
puhelin 09 2287 7217
matkapuhelin 0400 245 008

Mikko Hoikka
lakimies
mikko.hoikka@vkl.fi
puhelin 09 2287 7229
matkapuhelin 040 186 3503